

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

BESLUT
2023-03-16

Peter Dalin
Tel: 010-698 1634
peter.dalin
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-08362-17

Beslut om godkännande av *Encarsia citrina* för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige

Beslut

Encarsia citrina (Crow, 1891) (Hymenoptera: Aphelinidae) godkänns för användning som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige.

Villkor för godkännandet

Godkännandet gäller till och med den 31 december 2028.

Bakgrund

Biologiska bekämpningsmedel innehållande nematoder, insekter eller spindeldjur prövades tidigare av Kemikalieinspektionen, som gav godkännande till enskilda produkter. Sedan den 1 juli 2016 prövar Naturvårdsverket nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel, och ett godkännande gäller nu organismen. *Encarsia citrina* är en av de organismer som redan används som bekämpningsmedel i Sverige, då den ingår i en eller flera produkter som har godkänts av Kemikalieinspektionen. För att organismen ska kunna fortsätta användas i Sverige, efter att nu gällande produktgodkännande från Kemikalieinspektionen löper ut, måste den godkännas av Naturvårdsverket.

Encarsia citrina finns upptagen på Växtskyddsorganisationen för Europa och medelhavsländernas (EPPO) förteckning över biologiska bekämpningsmedel med omfattande användning i EPPO-regionen, PM 6/3(5), bilaga 1 (s.k. EPPO-listan).

Skäl

Juridiska förutsättningar för godkännande

Nematoder, insekter och spindeldjur får användas som bekämpningsmedel endast om de är godkända enligt förordningen (2016:402) om nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel. Ett godkännande av organismen är också en förutsättning för att sådana bekämpningsmedel ska få

släppas ut på marknaden eller föras in till Sverige från ett land utanför Europeiska unionen, Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Turkiet.

Enligt 6 § förordningen får sådana organismer godkännas om de är godtagbara från hälso- och miljöskyddssynpunkt, särskilt med hänsyn till påverkan på den biologiska mångfalden, och de inte är att betrakta som invasiva främmande arter av unionsbetydelse¹.

Beslut om godkännande fattas av Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket prövar självmant om nematoder, insekter och spindeldjur som angetts på EPPO-listan kan godkännas. Naturvårdsverket prövar också ansökningar om att godkänna en nematod, insekt eller ett spindeldjur som bekämpningsmedel.

Enligt 7 § förordningen får ett godkännande förenas med de villkor i fråga om användning eller andra omständigheter som behövs från hälso- eller miljöskyddssynpunkt.

Innan Naturvårdsverket beslutar om en nematod, insekt eller ett spindeldjur ska godkännas eller inte, ska Naturvårdsverket höra Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk.

Naturvårdsverkets bedömning

Encarsia citrina (Crow, 1891) är en parasitstekel tillhörande familjen växtlussteklar (Hymenoptera: Aphelinidae). Stekeln angriper och lägger ägg i sköldlöss (Hemiptera: överfamilj Coccoidea), framför allt arter inom familjerna pansarsköldlöss (Diaspididae) och ullsköldlöss (Pseudococcidae). I Sverige har *E. citrina* varit godkänd för användning som biologiskt bekämpningsmedel mot sköldlöss i växthusodlingar och inomhusmiljöer sedan 2013. Arten har introducerats för användning inom biologisk bekämpning på många platser runt om i världen sedan tidigt 1900-tal. *Encarsia citrina* är mycket liten och kräver specialistkunskap för säker artbestämning, vilket innebär att den med stor sannolikhet ofta har blivit förbisedd. Det aktuella utbredningsområdet är därför något osäkert även om arten anges som kosmopolitisk i den subtropiska- och varmttempererade regionen. I Europa betraktas arten som etablerad i den södra halvan (Medelhavsområdet). Inga fynd finns registrerade i Sverige.

Enligt Artfakta beskrivs *E. citrina* som tillfälligt förekommande (alternativt kvarstående) i Sverige, vilket innebär att arten bedöms kunna etablera sig i växthus och inomhusmiljöer, samt temporärt i naturen under sommarhalvåret. Studier visar att arten har relativt höga temperaturkrav för utveckling (>15°C), vilket indikerar anpassning till varmttempererat- eller subtropiskt klimat. *Encarsia citrina* övervintrar som ägg inne i värdjuren men information om köldtolerans, och förmåga att gå in i köldtåligt vilostadium (diapaus), saknas. Arten förekommer dock i stora delar av delstaten New Jersey i USA inklusive områden där det vintertid kan vara minusgrader.

¹ 1 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter.

Förutom klimat är tillgång på värdjur en viktig faktor som påverkar artens etableringspotential, såväl permanent som tillfällig under den varma säsongen. *Encarsia citrina* kan angripa många olika arter av sköldlöss inom familjer som också finns representerade i Sverige. Det saknas idag kunskap om huruvida inhemska arter av sköldlöss kan utgöra värdar för *E. citrina*. Viss påverkan på inhemska sköldlöss vid användning av *E. citrina* som bekämpningsmedel kan dock inte uteslutas, men bedöms vara lokal och övergående. *Encarsia citrina* delar möjliga värdarter med ett stort antal naturliga fiender från olika organismgrupper i naturen, och det är även sannolikt att arten själv kan angripas av olika inhemska naturliga fiender.

Inga beskrivna negativa effekter för biologisk mångfald utifrån användning av *E. citrina* som bekämpningsmedel har hittats från Sverige eller andra länder. Det finns inte heller några taxonomiska oklarheter beskrivna för arten. Inga kända hälsorisker av betydelse finns, eller kan förväntas vid användning av *E. citrina* som bekämpningsmedel. Risk för kontaminering i form av patogener, parasiter, växtskadegörare eller andra arter vid införsel av nematoder, insekter och spindeldjur som bekämpningsmedel måste alltid beaktas.

Encarsia citrina är inte upptagen på förteckningen över invasiva främmande arter av unionsbetydelse.

Sammantaget utifrån tillgänglig kunskap, och mot bakgrund av att arten använts som bekämpningsmedel i Sverige i snart 10 år utan rapporterade problem, är Naturvårdsverkets bedömning att *Encarsia citrina* kan godkännas som biologiskt bekämpningsmedel i Sverige, då användning sannolikt utgör en låg risk och endast medför liten påverkan på biologisk mångfald, samt hälsa. Naturvårdsverket anser dock att det råder oklarheter kring artens etableringspotential, särskilt artens förmåga att övervintra i svenskt klimat. Information om artens köldtolerans och eventuell förekomst av diapaus är därför önskvärd. Utifrån dessa oklarheter tidsbegränsas godkännandet till och med den 31 december 2028.

Naturvårdsverket har hört Kemikalieinspektionen och Statens jordbruksverk, som inte har något att invända mot att *Encarsia citrina* godkänns med tidsbegränsning.

Omprövning, ändring och upphävande av ett godkännande

Om det finns uppgifter som tyder på att förutsättningarna för att en art ska vara godkänd inte längre är uppfyllda, får Naturvårdsverket ompröva godkännandet.

Om förutsättningarna för ett godkännande inte längre är uppfyllda ska Naturvårdsverket upphäva godkännandet.

Detta beslut har fattats av biträdande avdelningschef Gunilla Skotnicka Ewing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschef Maria Widemo (Artenheten), miljöjurist Cecilia Almström och handläggarna Maria Björkman och Peter Dalin, föredragande.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Gunilla Skotnicka Ewing

Peter Dalin

Upplysning om hur man överklagar, se bilaga

Kopia till:
Statens jordbruksverk
Kemikalieinspektionen
Borregaard BioPlant ApS

Var ska beslutet överklagas?

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.** Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer, vilket beslut som Ni överklagar till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.